

ร่าง

ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง แผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๙ - ๒๕๗๓)

โดยที่เป็นการสมควรประกาศใช้แผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๙ - ๒๕๗๓) ซึ่งเป็นแผนที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการระยะห้าปี อันประกอบด้วยแนวทางในการพัฒนากิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ แนวทางการพัฒนาและส่งเสริมการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรมระหว่างผู้ประกอบการ แนวทางการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และการอนุญาตให้ประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ การคุ้มครองผู้บริโภคและการส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ (๑) และมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ และมาตรา ๒๗ (๒๔) แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ จึงกำหนดแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๙ - ๒๕๗๓) รายละเอียดปรากฏตามแผนท้ายประกาศนี้

ทั้งนี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๙ จนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๗๓

ประกาศ ณ วันที่ ..... เดือน..... พ.ศ. ๒๕๖๘

(ศาสตราจารย์คลินิกสรณ บุญใบชัยพฤกษ์)

ประธานกรรมการกิจการกระจายเสียง
กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

(ร่าง) แผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ ๓
(พ.ศ. ๒๕๖๙ - ๒๕๗๓)

คำนำ

พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๒๗ (๑) และมาตรา ๔๙ กำหนดให้คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) จัดให้มีแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการระยะ ๕ ปี โดยในแผนดังกล่าวต้องสอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งสอดคล้องกับแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ และอย่างน้อยต้องมีแนวทางการพัฒนาและการส่งเสริมแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรมระหว่างผู้ประกอบการ แนวทางการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และการอนุญาตให้ประกอบกิจการ

กสทช. ได้จัดทำแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๗๓) ฉบับนี้ขึ้น โดยมีความสอดคล้องกับกฎหมาย และนโยบายและแผนระดับชาติที่เกี่ยวข้อง อาทิ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการกำกับดูแลกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ของประเทศ โดยมุ่งเน้นให้เกิดการบริหารคลื่นความถี่อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความต้องการและพัฒนาการทางเทคโนโลยี สามารถรองรับภูมิทัศน์สื่อภายใต้ภูมิทัศน์สื่อดิจิทัลที่มีพลวัต เกิดการแข่งขันอย่างเสรีภายใต้กฎกติกาที่เป็นธรรม มีการพิจารณาอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียง และโทรทัศน์ด้วยความโปร่งใส และกำกับดูแลการประกอบกิจการ ให้ยืดหยุ่นเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้กฎกติกาที่เป็นธรรม รวมทั้งมุ่งส่งเสริมการประกอบกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ของไทย ให้เป็นพื้นที่สาธารณะทางการสื่อสารที่มีการใช้เสรีภาพในการแสดงออกอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม และพัฒนาศักยภาพในการประกอบกิจการอย่างเป็นระบบต่อเนื่องให้มีความเข้มแข็ง ได้มาตรฐานสากล ตลอดจนยกระดับการคุ้มครองผู้บริโภคให้มีประสิทธิภาพควบคู่กับการส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชนให้เข้าถึงและใช้ประโยชน์ข้อมูลข่าวสารและบริการได้อย่างทั่วถึง เท่าเทียม มีการพัฒนาเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับกลุ่มเป้าหมายทางสังคม ได้แก่ คนพิการ คนชรา เด็ก ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ ๑	
ภาพรวมแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๙ – ๒๕๗๓)	๑
๑. สถานการณ์กิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ที่ผ่านมา	๑
๒. แนวคิดและทิศทางการพัฒนาในช่วงแผนในช่วงแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๙ – ๒๕๗๓)	๖
๓. ความสอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติ	๙
๔. ความสัมพันธ์กับรัฐบาล	๑๐
ส่วนที่ ๒	
วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์การพัฒนาในช่วงแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๙ – ๒๕๗๓)	๑๒
ส่วนที่ ๓	
ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์	๑๓
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : การเพิ่มศักยภาพการบริหารคลื่นความถี่ในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ให้มีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับเทคโนโลยีในอนาคต และพัฒนาการอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ของไทย เพื่อให้สามารถแข่งขันได้อย่างเสรีและเป็นธรรม	
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : การกำกับดูแลการประกอบกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ของไทย ให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาการสื่อสารสาธารณะ (Public Communication) และสามารถแข่งขันได้ภายใต้ ภูมิทัศน์สื่อดิจิทัลที่มีพลวัต	
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : การส่งเสริมกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ของไทยให้เป็นพื้นที่สาธารณะที่เข้าถึงได้อย่างทั่วถึง มีความน่าเชื่อถือ ได้มาตรฐานสากล ภายใต้ภูมิทัศน์สื่อดิจิทัลที่มีพลวัต	
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : การยกระดับการคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ และการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนให้เข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ	
ส่วนที่ ๔	
การขับเคลื่อนและติดตามประเมินผลแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๙ – ๒๕๗๓)	๒๐
ภาคผนวก	
อภิธานศัพท์	๒๑

ส่วนที่ ๑

ภาพรวมแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๙ – ๒๕๗๓)

๑. สถานการณ์กิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ที่ผ่านมา

การพัฒนากิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ที่ผ่านมาและความท้าทายในการอนุญาตและกำกับดูแลการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ของประเทศไทย

๑.๑ ด้านการพัฒนากิจการกระจายเสียง กสทช. ได้ดำเนินการ ดังนี้

๑) การเปลี่ยนผ่านสถานีวิทยุทดลองออกอากาศในระบบเอฟเอ็มไปสู่ระบบใบอนุญาตอย่างสมบูรณ์ ตามกฎหมาย โดยทบทวนและปรับปรุงประกาศข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และประกอบกิจการกระจายเสียงระบบเอฟเอ็มทบทวนและปรับปรุงประกาศที่เกี่ยวข้อง เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ทดลองออกอากาศวิทยุกระจายเสียงในระบบเอฟเอ็ม ซึ่งจะสิ้นสุดการทดลองออกอากาศในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๗ รวมถึงผู้ประสงค์จะประกอบกิจการกระจายเสียงรายใหม่เข้าสู่ระบบใบอนุญาต ได้แก่ ๑. ประกาศ กสทช. เรื่อง แผนความถี่วิทยุกิจการกระจายเสียงระบบเอฟเอ็ม ๒. ประกาศ กสทช. เรื่อง มาตรฐานทางเทคนิคเครื่องส่งวิทยุกระจายเสียงระบบเอฟเอ็ม ๓. ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์ป้องกันการรบกวนการใช้ คลื่นความถี่ของสถานีวิทยุกระจายเสียงต่อกิจการวิทยุการบิน ๔. ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และประกอบกิจการกระจายเสียง และ ๕. ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการประมูลคลื่นความถี่ในระบบเอฟเอ็ม สำหรับการให้บริการกระจายเสียง ประเภทกิจการทางธุรกิจ ระดับท้องถิ่น และได้จัดการประชุมชี้แจงการดำเนินการยื่นคำขอรับใบอนุญาตที่เกี่ยวข้องกับกิจการกระจายเสียงระบบเอฟเอ็ม ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และส่วนภูมิภาค เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับผู้ทดลองออกอากาศวิทยุกระจายเสียงในระบบเอฟเอ็ม รวมถึงผู้ประสงค์จะประกอบกิจการกระจายเสียงรายใหม่ให้มีความรู้ความเข้าใจในการเปลี่ยนผ่านจากสถานีวิทยุทดลองออกอากาศในระบบเอฟเอ็มเข้าสู่การเป็นผู้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ระบบเอฟเอ็ม สำหรับการให้บริการกระจายเสียง ประเภทกิจการทางธุรกิจ ระดับท้องถิ่น ด้วยวิธีการประมูล ปัจจุบันได้เผยแพร่ประกาศเชิญชวนฯ และอยู่ในกระบวนการจัดให้มีการประมูล คาดว่าจะดำเนินการประมูลแล้วเสร็จในปี ๒๕๖๙

๒) การใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ระบบเอฟเอ็ม สำหรับการให้บริการกระจายเสียง ประเภทกิจการบริการสาธารณะและประเภทกิจการบริการชุมชน โดยจัดทำหลักการเกี่ยวกับการอนุญาต และประกาศเชิญชวนขอรับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ระบบเอฟเอ็ม สำหรับให้บริการกระจายเสียง ประเภทกิจการบริการสาธารณะ และประเภทกิจการบริการชุมชน ปัจจุบันได้เผยแพร่ประกาศเชิญชวนฯ และอยู่ในกระบวนการตรวจสอบคุณสมบัติและพิจารณาอนุญาต คาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จในปี ๒๕๖๙

๓) การอนุญาตวิทยุกระจายเสียงในระบบดิจิทัล (DAB+) เพิ่มทางเลือกให้แก่ผู้ประกอบกิจการในการให้บริการกระจายเสียงประเภทอื่น และเพิ่มทางเลือกให้แก่ประชาชนให้ได้รับบริการกระจายเสียงเพิ่มเติม โดยได้วิเคราะห์หาแนวทางที่เหมาะสมในการเปิดให้มีการให้ใบอนุญาตวิทยุระบบดิจิทัล และได้จัดทำออกประกาศหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ๑. ประกาศ กสทช. เรื่อง แผนความถี่วิทยุกิจการกระจายเสียงระบบดิจิทัล ๒. ประกาศ กสทช. เรื่อง มาตรฐานทางเทคนิคเครื่องส่งวิทยุกระจายเสียงระบบดิจิทัล และ ๓. ประกาศ กสทช. เรื่อง มาตรฐานทางเทคนิคเครื่องรับวิทยุกระจายเสียงระบบดิจิทัล แล้วเสร็จ และได้การทดลองออกอากาศ

วิทยุกระจายเสียงในระบบดิจิทัล DAB+ ผ่านโครงการนำร่องวิทยุกระจายเสียงในระบบดิจิทัล ซึ่งเป็นโครงการความร่วมมือภายใต้บันทึกข้อตกลงระหว่างสำนักงาน กสทช. กับกองทัพบก โดยสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก โดยได้ทดลองออกอากาศในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑลและพื้นที่ในส่วนภูมิภาค ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ ขอนแก่น สงขลา และชลบุรี และได้นำผลการดำเนินการมาประกอบการพิจารณากำหนดแนวทางหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องอันจะช่วยเพิ่มทางเลือกในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารให้กับประชาชนและลดปัญหาการรบกวนการใช้คลื่นความถี่ นอกจากนี้ ยังได้อนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่วิทยุในพื้นที่กรุงเทพและปริมณฑลในการทดลองทดสอบโครงข่ายวิทยุ DAB+ โดยมีสถานีวิทยุภายใต้มูลนิธิเสียงธรรมเพื่อประชาชน ทำหน้าที่ผลิตและเผยแพร่เนื้อหารายการที่ออกอากาศคู่ขนานกับการออกอากาศในระบบ FM Analog คลื่น ๑๐๓.๒๕ MHz ซึ่งการออกอากาศด้วยระบบดิจิทัลทำให้มีคุณภาพเสียงที่คมชัดปราศจากการรบกวน และหากมีการแจ้งเตือนกรณีมีภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน สามารถแทรกทั้งเนื้อหาที่ออกอากาศหรือข้อความที่แจ้งเตือนได้ทันที

๔) กำกับดูแลกิจการกระจายเสียงให้เป็นมาตรฐานสากล มีการพัฒนาเทคโนโลยีในการกำกับดูแลสำนักงาน กสทช. ยังได้พัฒนาระบบบริหารจัดการวัดการแพร่แปลงปลอมด้วยวิธี Real-time Monitoring เพื่อใช้ในการตรวจสอบวัดค่าการรบกวนของคลื่นที่มีต่อกิจการวิทยุการบินได้อย่างมีประสิทธิภาพ และพัฒนาโครงการพัฒนาระบบบริหารจัดการการตรวจมาตรฐานทางเทคนิคเครื่องส่งวิทยุกระจายเสียง เพื่อรองรับกระบวนการตรวจมาตรฐานทางเทคนิคเครื่องส่งวิทยุกระจายเสียงด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ และเชื่อมต่อฐานข้อมูลกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ รวมทั้งจัดให้มีระบบติดตามและตรวจสอบการออกอากาศเนื้อหาของกิจการกระจายเสียงครอบคลุมทั่วประเทศ ซึ่งจะได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องต่อไป

๑.๒ ด้านการพัฒนากิจการโทรทัศน์ กสทช. ได้ดำเนินการ ดังนี้

๑) ปรับปรุงกฎระเบียบต่างๆ โดยเน้นการกำกับดูแลที่จำเป็น (Light touch) ให้ทันสมัยเพื่อสอดคล้องกับสภาพอุตสาหกรรมโทรทัศน์ในปัจจุบัน รวมทั้งสนับสนุนกิจการโทรทัศน์ อาทิ ๑. ออกประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดลำดับบริการโทรทัศน์ (ฉบับที่ ๒) เพื่อให้ผู้รับใบอนุญาตให้บริการโครงข่ายโทรทัศน์ที่ไม่ใช้คลื่นความถี่สามารถนำเอาบริการโทรทัศน์ที่ไม่ใช้คลื่นความถี่ได้มาจัดเรียงไว้ในหมวดหมู่บริการโทรทัศน์ที่เป็นการทั่วไปในลำดับที่ไม่มีการให้บริการ รวมทั้งสำรวจการใช้ประโยชน์ของหมายเลขช่องผ่านการรวบรวมข้อมูลผู้ประกอบการที่แจ้งเปลี่ยนแปลงผังช่องรายการโทรทัศน์ ๒. ออกประกาศ กสทช. เรื่อง มาตรการส่งเสริมการรวมกลุ่มของผู้รับใบอนุญาต ผู้ผลิตรายการ และผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อสารมวลชนที่เกี่ยวข้องกับกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มของผู้รับใบอนุญาต ผู้ผลิตรายการ และผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อสารมวลชนที่เกี่ยวข้องกับกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์เป็นองค์กรในรูปแบบต่างๆ เพื่อทำหน้าที่จัดทำมาตรฐานทางจริยธรรมของการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพ และควบคุมการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพกันเอง ภายใต้มาตรฐานจริยธรรมตามมาตรา ๓๙ และ ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ โดย กสทช. จะทำหน้าที่ส่งเสริมการกำกับดูแลกันเองของสื่อมวลชน โดยให้การสนับสนุนกิจกรรมเพื่อการพัฒนาวิชาชีพการส่งเสริมและพัฒนากิจการประกอบกิจการ รวมถึงให้การสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการขององค์กรวิชาชีพที่เข้าหลักเกณฑ์ตามประกาศนี้ ในขณะที่องค์กรวิชาชีพจะมีหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุน และกำกับดูแลสมาชิกให้ปฏิบัติงานตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่จัดทำขึ้น ตอบสนองต่อการพิจารณาเรื่องร้องเรียน มีการ

ดำเนินการวินิจฉัยประเด็นทางจริยธรรมและเยียวยาผู้เสียหายอย่างมีประสิทธิภาพ ๓. แก้ไขประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์รายการโทรทัศน์สำคัญที่ให้เผยแพร่ได้เฉพาะในบริการ โทรทัศน์ที่เป็นการทั่วไป พ.ศ. ๒๕๕๕ โดยให้ตัดรายการแข่งขันฟุตบอลโลกรอบสุดท้ายออก เพื่อเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนหรืออุตสาหกรรมโทรทัศน์สามารถแข่งขันให้ได้มาซึ่งสิทธิในการเผยแพร่เนื้อหารายการแข่งขันกีฬาตามกลไกตลาด

๒) จัดทำแนวทางการหรือมาตรการในการกำหนดให้มีการติดตั้งช่องทางการเข้าถึงกิจการโทรทัศน์ภาคพื้นดินบนแพลตฟอร์มดิจิทัลในอุปกรณ์ Connected TV หรืออุปกรณ์อื่น เพื่อกำหนดมาตรการรองรับเพื่อไม่เป็นการกีดกันการพัฒนาของเทคโนโลยีและการกำกับดูแลอุปกรณ์ให้เหมาะสมกับบริบท ตลอดจนความเป็นไปได้ในการจัดให้มีช่องทางการเข้าถึงกิจการโทรทัศน์ภาคพื้นดินบนแพลตฟอร์มดิจิทัลสำหรับกิจการโทรทัศน์ของประเทศไทย (National Streaming Platform)

๓) ศึกษาวิเคราะห์ฉกทัศน์กิจการแพร่ภาพกระจายเสียงในอนาคตของไทยภายใต้สภาพแวดล้อมของอุตสาหกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปสำหรับอนาคตของอุตสาหกรรม อุปทานด้านคลื่นความถี่เพื่อรองรับความต้องการสำหรับกิจการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลภายในประเทศ และแนวทางการบริหารจัดการคลื่นความถี่สำหรับกิจการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลในอนาคต ตลอดจนเตรียมการสำหรับการอนุญาตที่เกี่ยวข้องกับกิจการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ซึ่งจะสิ้นสุดอายุใบอนุญาตลงมระหว่างปี ๒๕๗๑ – ๒๕๗๓

๔) จัดทำแนวทางการพัฒนาผู้ประกอบการเคเบิลและดาวเทียมในการปรับตัวสู่ดิจิทัล รวมทั้งสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติในการนำเสนอเนื้อหารายการให้กับผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ อย่างสร้างสรรค์มีความรับผิดชอบต่อสังคมมากขึ้น

๑.๓ ด้านการส่งเสริมและกำกับดูแลด้านเนื้อหา การคุ้มครองผู้บริโภค และการส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชน กสทช. ได้ดำเนินการ ดังนี้

๑) การกำกับดูแลด้านเนื้อหาที่มีผลกระทบอย่างกว้างขวางทางสังคม จากการนำเสนอเนื้อหาเชิงประเด็น (Issue Based) หรือตามบริบท (Event Based) ของผู้ประกอบการ และพัฒนาระบบวิเคราะห์และตรวจสอบเนื้อหารายการสำหรับตรวจสอบและกำกับดูแลการออกอากาศด้านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ในรูปแบบ Web Application ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อใช้วิเคราะห์และตรวจสอบเนื้อหารายการ โดยเฉพาะด้านการโฆษณาผลิตภัณฑ์อาหารและยาให้เป็นไปตามกฎหมาย ประกาศ หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขการอนุญาต รวมทั้งประเมินคุณภาพบริการเสียงบรรยายภาพ ประเมินคุณภาพบริการล่ามภาษามือทางโทรทัศน์ และบริการคำบรรยายแทนเสียง ตลอดจนได้จัดทำบันทึกข้อตกลงความเข้าใจ เรื่องความร่วมมือในการกำกับดูแลการโฆษณาสินค้าและบริการ การโฆษณาผลิตภัณฑ์สุขภาพหรือการดำเนินการในลักษณะเป็นการเอาเปรียบผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ระหว่าง สำนักงาน กสทช. และหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การปฏิบัติงานและการบังคับใช้กฎหมายระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีประสิทธิภาพ

๒) การคุ้มครองผู้บริโภค โดยดำเนินโครงการความร่วมมือเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์เพื่อติดตามการประกอบกิจการของสื่อและได้จัดทำฐานข้อมูลเครือข่ายผู้บริโภค รวมทั้งได้ส่งเสริมความเข้มแข็งเครือข่ายผู้บริโภคสื่อกลุ่มความหลากหลายทางเพศ และจัดอบรมเพื่อสร้างองค์ความรู้ด้านสิทธิและเสริมทักษะการรู้เท่าทันสื่อให้กลุ่มผู้สูงอายุ และเยาวชน โดยความร่วมมือกับเครือข่ายองค์กรต่างๆ นอกจากนี้ ยังได้พัฒนาระบบ กลไก รวมถึงแนวคิด กระบวนการรับและพิจารณาเรื่องร้องเรียนในกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อให้การปฏิบัติงานของสำนักงาน กสทช. ที่เกี่ยวข้องเป็นไปอย่างรอบคอบ มีประสิทธิภาพ และเกิดความรวดเร็วในการแก้ไขปัญหาให้กับผู้ใช้บริการภายใต้เงื่อนไข วิธีการปฏิบัติที่สอดคล้องกับการพัฒนาของเทคโนโลยี

๓) การส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชน ได้ดำเนินการ ๑. ดำเนินการมาตรการส่งเสริมให้มีการจัดทำบริการสำหรับคนพิการเพื่อส่งเสริมให้ล่ามภาษามือมีระดับความรู้ความสามารถตามข้อกำหนดของหลักสูตรการเป็นล่ามภาษามือสำหรับการให้บริการโทรทัศน์ ๒. ศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้คนพิการเข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสาร ๓. ส่งเสริมและพัฒนาการมีส่วนร่วมการเฝ้าระวังด้านเนื้อหารายการของเครือข่ายผู้ชมผู้ฟังในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์อย่างต่อเนื่อง

๔) การส่งเสริมเนื้อหาที่มีคุณภาพ ได้ดำเนินการ ๑. จัดทำประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์การสนับสนุนรายการที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ซึ่งได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว เพื่อสนับสนุนให้มีการผลิตรายการที่เป็นประโยชน์เพิ่มขึ้น ด้วยการจัดสรรเงินจากกองทุน กทปส. เพื่ออุดหนุนค่าใช้จ่ายในกระบวนการผลิตและเผยแพร่รายการที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ซึ่งครอบคลุมขั้นตอนก่อนการผลิตรายการ ขั้นตอนการผลิตรายการ ขั้นตอนหลังการผลิตรายการและขั้นตอนการเผยแพร่รายการสู่สาธารณชน (Distribution) โดยมุ่งเน้นเนื้อหาที่มีคุณภาพ สร้างสรรค์ หลากหลาย เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและประโยชน์สาธารณะในมิติต่างๆ ๒. ได้มีการดำเนินการพัฒนาและส่งเสริมผู้ประกอบการและผู้เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง ทั้ง มิติการพัฒนาศักยภาพ และ มิติด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ให้แก่ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ผู้ผลิตรายการ ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อสารมวลชน รวมถึงประชาชนทั่วไป คนพิการ ผู้ด้อยโอกาส ตลอดจนผู้ที่อยู่ในสาขาอาชีพอื่นแต่มีความสนใจในอุตสาหกรรมกระจายเสียงและโทรทัศน์ ให้สามารถอยู่รอดและเติบโตได้ ด้วยการให้บริการที่ดี และสรรค์สร้างเนื้อหาและผลผลิตที่เกี่ยวข้องที่มีคุณภาพและเกิดประโยชน์ต่อสังคม ๓. ออกประกาศ กสทช. เรื่อง มาตรการส่งเสริมการรวมกลุ่มของผู้รับใบอนุญาต ผู้ผลิตรายการ และผู้ประกอบวิชาชีพสื่อสารมวลชนที่เกี่ยวกับกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มของผู้รับใบอนุญาต ผู้ผลิตรายการ และผู้ประกอบวิชาชีพสื่อสารมวลชน และส่งเสริมการกำกับดูแลกันเองของสื่อมวลชน โดยจะให้การสนับสนุนองค์กรวิชาชีพที่ได้รับการจัดแจ้งในรูปแบบสิทธิในการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาวิชาชีพ การส่งเสริมและพัฒนาการประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ และสิทธิในการได้รับสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการขององค์กรวิชาชีพตามที่กำหนดจากเงินกองทุนฯ โดยจะเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรวิชาชีพให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นและมีกรอบการทำงานแบบบูรณาการร่วมกัน ๔. ออกประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์การส่งเสริมชุมชนที่มีความพร้อม การหารายได้ และการสนับสนุนผู้ประกอบการบริการชุมชนที่มีคุณภาพ เพื่อส่งเสริมชุมชนที่มีความพร้อมให้เป็นผู้มีคุณสมบัติในการขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการ และสนับสนุนผู้ประกอบการบริการชุมชนที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุม ทั้งในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ เพื่อให้สามารถเป็นสื่อกลางในการสร้างการมีส่วนร่วมและเกิดความเข้มแข็งในชุมชนได้อย่างยั่งยืน

๑.๔ ด้านการกำกับดูแลที่มุ่งสู่ความเป็นดิจิทัล กสทช. ได้ดำเนินการพัฒนาระบบการยื่นคำขอรับอนุญาตในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบ (Electronic Broadcasting System : e-BCS และระบบที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ระบบการออกใบอนุญาตรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-license) ระบบการยื่นผังรายการ ระบบสนับสนุนการบริหารงานเชิงยุทธศาสตร์ตามแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ (Online BC-Plan Tracking) รวมทั้งได้พัฒนาฐานข้อมูลและการจัดทำรายงานการประกอบกิจการของผู้รับใบอนุญาตในรูปแบบดิจิทัลผ่านระบบ e-BCS พัฒนาข้อมูลด้านกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ในรูปแบบที่เข้าใจง่าย (Data

Visualization) และเผยแพร่บนเว็บไซต์ ตลอดจนจัดให้มีศูนย์ถ่ายทอดสดและรายงานข่าวกิจกรรมที่สำคัญของประเทศไทย และดูแลรักษาระบบดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพพร้อมใช้งานได้อย่างต่อเนื่อง ได้แก่ ระบบจัดเก็บข้อมูลกลาง ระบบนำเข้าสัญญาณและออกอากาศ ชุดตัดต่อภาพและเสียง อุปกรณ์ติดตามตรวจสอบทีวีดิจิทัล

๑.๕ ความท้าทายการอนุญาตและกำกับดูแลการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ของประเทศไทย

สภาพตลาดและการแข่งขันในปัจจุบันกำลังเปลี่ยนไปสู่ฉากทัศน์ใหม่ โดยอนาคตของอุตสาหกรรมแพร่ภาพกระจายเสียงของประเทศไทยขึ้นกับอิทธิพลจากทั้งภายในและภายนอกประเทศ ปัจจัยหลักๆ ที่ส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรม ดังนี้

๑) การสร้างสมดุลระหว่างความต้องการใช้ทรัพยากรคลื่นความถี่กับจำนวนคลื่นความถี่ที่มีอยู่ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายให้บริการในกิจการกระจายเสียงทุกประเภทมีมาตรฐานระดับสากลด้วยการผลักดันให้ผู้ประกอบกิจการขอรับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เพื่อเข้าสู่ระบบใบอนุญาตอย่างเต็มรูปแบบภายในปี ๒๕๗๐ และการให้ใบอนุญาตวิทยุระบบดิจิทัลเพื่อเพิ่มทางเลือกในการให้บริการกระจายเสียงของประเทศ

๒) เทคโนโลยีการสื่อสารที่ได้เปลี่ยนแปลงเข้าสู่ยุคดิจิทัล (Digital Disruption) ซึ่งถือเป็นยุคแห่งการหลอมรวมทางเทคโนโลยี (Technological Convergence) โดยเฉพาะการมาถึงของการให้บริการแพร่ภาพแพร่เสียงผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ได้รับความนิยมและมีทิศทางของรายได้ที่เพิ่มขึ้น จึงเป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่และสร้างความท้าทายต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์โดยส่งผลกระทบต่อห่วงโซ่และรูปแบบการประกอบกิจการอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งเป็นผลจากการขยายตัวของบริการบริการรอดแบนด์ประจำที่และเคลื่อนที่ของไทยที่ส่งผลให้อินเทอร์เน็ตสามารถครอบคลุมพื้นที่ต่างๆ ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมของผู้ฟังผู้ชมที่มุ่งสู่แพลตฟอร์มออนไลน์มากขึ้นเนื่องจากมีความยืดหยุ่นทำให้สามารถเลือกบริโภคเนื้อหารายการได้ทุกที่ที่มีสัญญาณอินเทอร์เน็ตครอบคลุม ทุกเวลา ผ่านหลากหลายอุปกรณ์ตามความต้องการ ยิ่งไปกว่านั้นผู้บริโภคยังสามารถผลิตเนื้อหารายการและเผยแพร่ผ่านแพลตฟอร์มเหล่านี้ได้เองในรูปแบบของ User-Generated Content (UGC) ซึ่งส่งผลให้มีการพัฒนาโมเดลในการหารายได้ กระจายงบประมาณโฆษณาจากกิจการโทรทัศน์ในรูปแบบดั้งเดิมไปสู่สื่อดิจิทัล รวมถึงการส่งเสริมให้เกิดบริการกระจายเสียงและโทรทัศน์ในช่องทางที่หลากหลาย เช่น พัฒนาแพลตฟอร์มออนไลน์ สำหรับโทรทัศน์ภาคพื้นดิน และวิทยุกระจายเสียง (Television and Audio National streaming platform)

๓) การก้าวหน้าเทคโนโลยีใหม่ เช่น ดาวเทียมวงโคจรต่ำ (Low Earth Orbit: LEO) ที่มีแนวโน้มว่าจะเป็นเครือข่ายอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์แบบโต้ตอบได้ และเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI) ซึ่งกำลังเข้ามามีบทบาทต่อภูมิทัศน์ของอุตสาหกรรมกระจายเสียงและโทรทัศน์ สามารถช่วยให้กระบวนการผลิตเนื้อหาที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นและลดต้นทุนในการดำเนินงาน อีกทั้งสามารถวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งรวมถึงพฤติกรรมผู้บริโภคและนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบต่างๆ ได้โดยอัตโนมัติ เพื่อส่งเนื้อหารายการที่ตรงกับความต้องการ นอกจากนี้ ในมิติของการกำกับดูแล อาจมีการประยุกต์ใช้ AI ในการเสริมเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบเนื้อหาในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์เพื่อความรวดเร็วและประสิทธิภาพในการกำกับดูแลอันจะช่วยลดการเผยแพร่ข่าวปลอมและเนื้อหาที่ผิดกฎหมายผ่านการกลั่นกรองข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๔) ข้อจำกัดด้านกฎระเบียบในการกำกับดูแล ตลอดจนนโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญเนื่องจากหากนโยบายในการกำกับดูแลของยังไม่ก้าวทันต่อแนวโน้มพฤติกรรมกรรมการรับชม

ที่เปลี่ยนแปลงไป เกิดความเหลื่อมล้ำในการบังคับใช้กฎหมายในการกำกับดูแลระหว่างโทรทัศน์ในรูปแบบดั้งเดิม และการให้บริการแพร่ภาพแพร่เสียงผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เช่น การที่ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมใดๆ หรือถูกกำกับดูแลเนื้อหารายการแจกเช่นผู้ประกอบการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ที่ กสทช. กำกับดูแลอยู่ในปัจจุบัน ทำให้มีอิสระในการผลิตเนื้อหาและพัฒนารูปแบบการให้บริการมากกว่า เหตุดังกล่าวอาจกระทบต่อการแข่งขันที่เป็นธรรมในตลาดแพร่ภาพกระจายเสียงโดยรวม

๕) นักลงทุนต่างประเทศยังคงมีความน่าสนใจที่จะเข้ามาลงทุนโดยตรง (Foreign Direct Investment: FDI) ในอุตสาหกรรมแพร่ภาพกระจายเสียงของประเทศไทยรวมถึงภูมิภาคเอเชีย จึงเป็นปัจจัยที่ช่วยกระตุ้นตลาดภายในประเทศและสร้างการผลิตเนื้อหาใหม่ๆ ในอุตสาหกรรมแพร่ภาพกระจายเสียงเพื่อก้าวไปสู่ระดับโลก

จากบริบทอุตสาหกรรมดังกล่าวข้างต้นส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมกระจายเสียงและโทรทัศน์ในรูปแบบดั้งเดิมที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ กสทช. ทั้งในด้านส่วนแบ่งผู้ชมและรายได้ที่มีแนวโน้มลดลง ผู้ประกอบการจำเป็นต้องมีการปรับตัวเพื่อให้สามารถดำเนินการธุรกิจต่อไปได้ เช่น ลดต้นทุนค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องหรือใช้งบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดเพื่อรักษาเสถียรภาพทางการเงินและการลงทุนในธุรกิจที่มีความเป็นไปได้ อีกทั้งจำเป็นต้องปรับตัวเพื่อให้สามารถแข่งขันกับแพลตฟอร์มดิจิทัลต่างๆ ทั่วโลก ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลของตนเพื่อขยายช่องทางการสร้างรายได้ การร่วมมือกับแพลตฟอร์มดิจิทัลผ่านการสร้างพันธมิตรเชิงกลยุทธ์เพื่อรักษาความสามารถในการแข่งขันและเพื่อความอยู่รอดในยุคที่เทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว หรือการหารายได้ในรูปแบบที่หลากหลายขึ้นผ่านการกระจายรายได้นอกเหนือจากการโฆษณา เช่น การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการออกอากาศจากแบบดั้งเดิมไปสู่รูปแบบการสมัครสมาชิก การขายเนื้อหาให้กับแพลตฟอร์มออนไลน์ และถือเป็นความท้าทายของ กสทช. ในการกำหนดแนวทางการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ การอนุญาตประกอบกิจการและพัฒนาและส่งเสริมการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรมในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ให้สอดคล้องกับภูมิทัศน์สื่อดิจิทัลที่มีพลวัต เพื่อขับเคลื่อนอุตสาหกรรมกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ของประเทศให้เจริญเติบโตได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

๒. แนวคิดและทิศทางการพัฒนาในช่วงแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๙ – ๒๕๗๓)

ในการจัดทำแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๙ – ๒๕๗๓) ฉบับนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของภูมิทัศน์สื่อดิจิทัลที่มีพลวัต ซึ่งส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ของประเทศ กสทช. ได้พิจารณาถึงสถานการณ์และสภาพปัญหาในกิจการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ในปัจจุบัน และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีโทรคมนาคม นโยบายและแผนระดับชาติ รวมถึงบทบาทของ กสทช. ในฐานะองค์กรกำกับดูแลที่ต้องกำหนดนโยบายเพื่อรองรับการพัฒนากิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ จึงได้ให้ความสำคัญดังนี้

ด้านการบริหารคลื่นความถี่และการอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ จำเป็นต้องมีการปฏิรูปกฎหมายและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องให้สามารถรองรับภูมิทัศน์สื่อกระจายเสียงและโทรทัศน์ที่หลอมรวม เกิดการแข่งขันอย่างเสรีภายใต้กฎกติกาที่เป็นธรรม และมีการพิจารณาอนุญาตประกอบกิจการ

กระจายเสียงและโทรทัศน์ด้วยความโปร่งใส สอดคล้องกับบริบทของภูมิทัศน์สื่อที่มีพลวัต ตลอดจนให้ประชาชนสามารถเข้าถึงการใช้คลื่นความถี่ในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ได้อย่างเหมาะสม

ด้านการกำกับดูแลการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ โดยมุ่งพัฒนากำกับดูแลการประกอบกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ของไทย ซึ่งกำลังเผชิญกับความท้าทายรอบด้าน รวมทั้งความเหลื่อมล้ำด้านกฎระเบียบ ซึ่งก่อให้เกิดข้อจำกัดในการแข่งขันของผู้ประกอบการเดิมที่อยู่ภายใต้กรอบการกำกับที่เข้มงวดกว่าผู้ให้บริการแพร่ภาพแพร่เสียงที่ยังไม่เข้าสู่ระบบ โดยการสร้างกรอบการกำกับดูแลที่ยืดหยุ่นยิ่งขึ้นบนพื้นฐานของข้อมูลเชิงประจักษ์ ผ่านการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นเพื่อให้เกิดการกำกับดูแลอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ภายหลังการนำผู้ประกอบกิจการกระจายเสียงเข้าสู่ระบบใบอนุญาตอย่างเต็มรูปแบบแล้ว ก็จำเป็นต้องมุ่งกำกับดูแลการใช้งานคลื่นความถี่ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

ด้านการส่งเสริมกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ นั้น เนื่องจากพฤติกรรมผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไปมีการเข้าถึงและบริโภคเนื้อหารายการผ่านแพลตฟอร์มทางเลือกมากขึ้น จำเป็นต้องมีมาตรการในการส่งเสริมการพัฒนากิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ทั้งช่องทางการเข้าถึง เนื้อหาและผู้ประกอบกิจการและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนมิติด้านผู้ชมผู้ฟังที่เป็นกลุ่มเปราะบาง เช่น คนพิการ เด็ก ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล ตลอดจนมีการดำเนินการเพื่อรองรับการสื่อสารในสถานการณ์ภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉินผ่านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ที่ใช้คลื่นความถี่ให้เป็นรูปธรรม

ด้านการคุ้มครองผู้บริโภคและการส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชนในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสาร นั้น ปัจจุบันพบว่ายังมีความท้าทายในหลากหลายมิติ ไม่ว่าจะเป็นการเฝ้าระวังและกำกับดูแลการกระทำที่เป็นการเอาเปรียบผู้บริโภคในยุคที่สื่อดิจิทัลเข้ามามีบทบาทยิ่งขึ้น การเสริมสร้างความตระหนักรู้ด้านสิทธิการเพิ่มสมรรถนะดิจิทัล และการรู้เท่าทันสื่อในยุคดิจิทัล การจัดทำบริการสำหรับคนพิการที่มีคุณภาพโดยการพัฒนาศักยภาพบุคลากรและใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วย ดังนั้น การยกระดับและพัฒนากลไกการดำเนินการในเรื่องดังกล่าว ซึ่งรวมถึงยกระดับการสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม รวมถึงการปรับปรุงประสิทธิภาพของกระบวนการรับและพิจารณาเรื่องร้องเรียน เพื่อให้เกิดการคุ้มครองผู้บริโภคที่เหมาะสม สอดคล้องกับนิเวศสื่อที่เปลี่ยนแปลงไป

กสทช. ยังได้คำนึงถึงการขับเคลื่อนนโยบายที่สำคัญซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่สนับสนุนการแก้ไขปัญหาดังกล่าวในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ดังนี้

๒.๑ นโยบายการดำเนินกระบวนการเพื่อเข้าสู่ระบบใบอนุญาตสำหรับกิจการวิทยุกระจายเสียงในระบบเอฟเอ็ม โดยสถานีวิทยุกระจายเสียงทุกประเภทจะต้องเข้าสู่ระบบใบอนุญาต

๒.๒ นโยบายการส่งเสริมให้มีการให้บริการวิทยุกระจายเสียงในระบบดิจิทัลเพื่อเพิ่มทางเลือกแก่ผู้ที่ประสงค์จะประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง โดยให้มีการทดลองทดสอบ และดำเนินกระบวนการให้มีผู้ให้บริการโครงข่ายวิทยุในระบบดิจิทัล โดยต้องเกิดระบบวิทยุกระจายเสียงในระบบดิจิทัลขึ้นในประเทศไทย

๒.๓ นโยบายการกำกับดูแลกิจการกระจายเสียง และโทรทัศน์โดยเฉพาะด้านเนื้อหาให้มีคุณภาพตรวจสอบได้ โดยใช้นวัตกรรมทางเทคโนโลยี และมีส่วนร่วมจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยมุ่งกำกับดูแล ๑) การอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงให้มีประสิทธิภาพ และมีการจัดเก็บข้อมูลประวัติของสถานีวิทยุที่กระทำความผิดเพื่อประกอบการกำกับดูแล ๒) เนื้อหา โดยจัดให้มีระบบและอุปกรณ์ติดตามและตรวจสอบการออกอากาศเนื้อหาของกิจการกระจายเสียงตามแผนที่กำหนด ๓) เทคนิค โดยกำกับดูแลมิให้เกิดการรบกวนการใช้คลื่นความถี่ที่สร้าง

ผลกระทบต่อผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้งสร้างกลไกส่งเสริมเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม และการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในกิจการกระจายเสียงตามความต้องการของผู้ประกอบกิจการในพื้นที่ และ ๔) ให้มีระบบ Rating ในกิจการกระจายเสียง ในส่วนกิจการโทรทัศน์ - ผ่านกลไกต่างๆ ได้แก่การสร้างกลไกส่งเสริมเนื้อหาที่มีคุณภาพ อยู่บนมาตรฐานทางจริยธรรม เป็นประโยชน์ต่อสังคม และสอดคล้องกับนโยบายภาครัฐ ครอบคลุมการให้บริการ แพลตฟอร์มดิจิทัล การประเมินผลการจัดให้มีระบบการสะสมเครดิตเชิงสังคมจากเนื้อหาในกิจการโทรทัศน์ การส่งเสริมสื่อชุมชน และการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในกิจการโทรทัศน์ ให้เหมาะสมกับบริบทดิจิทัล

๒.๔ นโยบายการเร่งรัดให้มีการดำเนินการตามประกาศฉบับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ให้มีผลเป็นรูปธรรม อาทิ ประกาศส่งเสริมการรวมกลุ่มของผู้รับใบอนุญาตฯ ประกาศส่งเสริมชุมชนที่มีความพร้อม และกิจการบริการชุมชนที่มีคุณภาพ และประกาศสนับสนุนการผลิตรายการที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมในกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์

๒.๕ นโยบายการส่งเสริมจริยธรรมของสื่อให้เสนอเนื้อหาด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม โดยมีการติดตามและประเมินผลการตอบสนองต่อการนำเสนอเนื้อหาเชิงประเด็นหรือตามบริบท รวมถึงสนับสนุนกลไกการกำกับดูแลกันเองของสื่อและกลุ่มผู้ประกอบการวิชาชีพรุ่นใหม่ภายใต้มาตรฐานจริยธรรม โดยสำนักงาน กสทช. ร่วมกับองค์กรวิชาชีพ สมาคม หรือชุมชนที่เกี่ยวข้อง ในการส่งเสริม การพัฒนาระบบส่งต่อและติดตามเรื่องร้องเรียนกรณี que เข้าข่ายผิดจริยธรรมและเรื่อง que เข้าข่ายผิดกฎหมาย

๒.๖ นโยบายการเตรียมการรองรับกิจการโทรทัศน์รวมถึงการแพร่ภาพและเสียงภายหลังใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลที่จะหมดอายุในปี ๒๕๗๒ โดยการจัดทำแผนที่นำทางกิจการโทรทัศน์และการแพร่ภาพและเสียงของประเทศไทย เพื่อให้ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องวางแผนในการดำเนินธุรกิจ และแผนการลงทุนในอนาคตระยะกลาง - ระยะยาว รวมทั้งพัฒนากฎหมายหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง

๒.๗ นโยบายการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน รวมถึงคนพิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาสในการเข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารผ่านกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม และส่งเสริมความหลากหลาย พหุนิยมในการสื่อสารในมิติต่างๆ อาทิ ชาติพันธุ์ ความพิการ เพศสภาพ ความหลากหลายทางชนชั้น ความหลากหลายทางวัฒนธรรม/พื้นที่ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส เป็นต้น และส่งเสริมทักษะและสมรรถนะทางดิจิทัล (Digital Literacy) ให้กลุ่มเหล่านั้นด้วย

๒.๘ นโยบายการพัฒนาหลักเกณฑ์และมาตรการคุ้มครองผู้บริโภค โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาขั้นตอนการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนของผู้ใช้บริการในกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อให้ผู้ใช้บริการได้รับบริการที่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ รวดเร็ว ถูกต้องและเป็นธรรม รวมทั้งยกระดับกระบวนการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนในกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม โดยพัฒนาระบบ CRM เชื่อมต่อกับแพลตฟอร์ม Traffy Fondue และพัฒนากฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียน

๒.๙ นโยบายการมุ่งเน้นกำกับดูแลการประกอบกิจการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขการอนุญาตที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้ใช้บริการ และที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคล รวมทั้งกำกับดูแลการกระทำที่เป็นการเอาเปรียบผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม โดยปรับปรุงประกาศฯ และคำสั่งที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้ใช้บริการ และที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคล กำกับให้ผู้ประกอบการปฏิบัติตาม

ประกาศฯ เกี่ยวกับการกระทำที่เป็นการเอาเปรียบผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมคุ้มครองผู้บริโภค อย่างเคร่งครัด

๒.๑๐ นโยบายการส่งเสริมการพัฒนาความรู้และทักษะของประชาชนในการใช้ประโยชน์จากกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมอย่างมีประสิทธิภาพ และรู้เท่าทัน (Media Information and Digital Literacy : MIDL) และมีความปลอดภัย รวมทั้งการสร้างความรู้ด้านสิทธิในกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมของผู้บริโภคและสามารถรับมือกับปัญหาที่เกิดจากอาชญากรรมทางเทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสำรวจระดับการเข้าถึง รับรู้และใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารอย่างรู้เท่าทันของประชาชนและเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไปของคนพิการ ผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาส และการยกระดับเครือข่ายการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม เพื่อให้มีความรู้ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน เพิ่มพูนทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเท่าทัน ทั้งนี้ให้รวมถึงคนพิการ ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาสและผู้มีความต้องการที่หลากหลายด้วย โดยดำเนินการตามแผนส่งเสริมการพัฒนาความรู้และทักษะของประชาชนในการใช้ประโยชน์ จากกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมอย่างรู้เท่าทัน (Media Information and Digital Literacy : MIDL) ดำเนินการตามแผนการสร้างความรู้ด้านสิทธิและการยกระดับเครือข่าย การคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค ในกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการ โทรคมนาคม สร้างการรับรู้และเท่าทันภัยในโลกดิจิทัล ของประชาชนโดยเฉพาะเรื่องการป้องกัน ภัยคุกคามทางไซเบอร์ และอาชญากรรมทางไซเบอร์ และสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับข่าวลวง ข้อมูลบิดเบือนและเนื้อหาที่เป็นภัย (Disinformation) ที่เผยแพร่ในแพลตฟอร์มการสื่อสารต่างๆ ให้ผู้ประกอบการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และประชาชนผู้เปิดรับสื่อ

๓. ความสอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

แผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๙ – ๒๕๗๓) ฉบับนี้ มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับกับยุทธศาสตร์ชาติ (พศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ซึ่งถือเป็นแผนระดับที่ ๑ โดยเฉพาะอย่างยิ่งยุทธศาสตร์การสร้างความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งให้ความสำคัญกับการสร้างอุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล สร้างโอกาสเข้าถึงตลาดและโอกาสเข้าถึงข้อมูลและฐานข้อมูลขนาดใหญ่ผ่านระบบออนไลน์ ยุทธศาสตร์การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ที่ให้ความสำคัญกับการให้บริการประชาชนอย่างรวดเร็ว โปร่งใส ตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ และนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้โดยปรับเปลี่ยนเป็นดิจิทัลเพิ่มขึ้นตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ มีความเชื่อมโยงกับ รวมทั้งยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งให้ความสำคัญกับการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต และการเป็นภาครัฐที่คำนึงถึงประชาชนเป็นศูนย์กลาง และมีกฎหมายที่สอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่างๆ ที่จำเป็น นอกจากนี้ยังสนับสนุนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๘๐ (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ได้แก่ ด้านการบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ โดยให้ความสำคัญกับการบริการของรัฐที่มีประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้บริการ และการบริการภาครัฐที่ปรับเปลี่ยนเป็นดิจิทัลเพิ่มขึ้นด้วยการนำนวัตกรรมเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ ด้านอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต ที่ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลิตภาพการผลิต รวมทั้งการพัฒนาระบบนิเวศของภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการในอนาคต ซึ่งจะส่งผลให้ประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันด้านดิจิทัลในด้านความพร้อมในอนาคตได้ดีขึ้น นอกจากนี้ยังสนับสนุนด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม โดยเน้นการใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือให้ทุกภาคส่วนได้รับประโยชน์

อย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม มีพัฒนาคุณภาพที่ไม่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาภาครัฐ เอกชนที่อยู่ภายใต้กรอบกฎหมายมีกฎหมายที่ดีและเท่าที่จำเป็น อีกทั้งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ที่เน้นการมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน มีคุณภาพประชาชนได้รับความสะดวกและประหยัด ปรับเปลี่ยนภาครัฐให้เป็นรัฐบาลดิจิทัลที่ใช้ข้อมูลในการบริหารจัดการ ตลอดจนสอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลประสิทธิภาพสูงให้ครอบคลุมทั่วประเทศ โดยกำหนดเป้าหมายให้มีโครงข่ายแพร่สัญญาณภาพโทรทัศน์และกระจายเสียงดิจิทัลครอบคลุมทั่วประเทศ และจัดให้มีนโยบายและแผนบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐาน คลื่นความถี่ และการหลอมรวมของเทคโนโลยีในอนาคต รวมทั้งปรับแก้กฎหมายเพื่อสนับสนุนการใช้ทรัพยากรของประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี ทั้งด้านการสื่อสารโทรคมนาคม และการแพร่ภาพกระจายเสียง รวมถึงการหลอมรวมของเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง และสอดคล้องกับความต้องการใช้งานในปัจจุบันและอนาคต ตลอดจนการบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานในภาวะวิกฤติเมื่อพิจารณาประกอบกับการเปลี่ยนแปลงด้านดิจิทัล (Digital Disruption)

๔. ความสัมพันธ์กับรัฐบาล

ในการดำเนินการตามแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ฉบับนี้ มีทิศทางการดำเนินการที่สอดคล้องและเชื่อมโยงกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และนโยบายที่คณะรัฐมนตรีแถลงไว้ต่อรัฐสภา

แผนระดับชาติที่เกี่ยวข้อง

ระดับที่ 1

แผนยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) (6 ด้าน) ปรากฏวันที่ 13 ตุลาคม 2561

1. ความมั่นคง	2. การสร้างความสามารถในการแข่งขัน	3. การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์	4. การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม	5. การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	6. การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ
เป้าหมาย : ประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น	ประเด็นยุทธศาสตร์ : สร้างอุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูลปัญญาประดิษฐ์, พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสมัยใหม่, สร้างโอกาสเข้าถึงตลาดและสร้างโอกาสเข้าถึงข้อมูลและฐานข้อมูลขนาดใหญ่ผ่านระบบออนไลน์	เป้าหมาย : สังคมไทย มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต	ประเด็นยุทธศาสตร์ : อุตสาหกรรมและบริการดิจิทัลข้อมูล, การพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต, ภาครัฐที่ประชาชนเป็นศูนย์กลาง และกฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่างๆ ที่จำเป็น	ประเด็นยุทธศาสตร์ : ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม	เป้าหมาย : ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม

ระดับที่ 2

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 - 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) (23 ด้าน) ปรากฏวันที่ 18 เมษายน 2562

22. กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

เป้าหมายของแผนย่อยที่ 1 กฎหมายไม่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาภาครัฐ เอกชน กิจค้า ยกระดับกฎหมาย, ภาวณกฎหมายที่ดี และเท่าที่จำเป็น

แผนย่อย
1. การพัฒนากฎหมาย
2. การพัฒนาระบบการยุติธรรม

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) ปรากฏวันที่ 24 ตุลาคม 2565

หมวดหมู่ที่ 13 ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน

เป้าหมายที่ 1 : การบริการภาครัฐ มีคุณภาพ เข้าถึงได้ **เป้าหมายที่ 2 :** ภาครัฐ มีขีดสมรรถนะสูง คล่องตัว

กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาคุณภาพการให้บริการภาครัฐที่ตอบโจทย์ สะดวกและประหยัด : **กลยุทธ์ย่อย 1.2** ผนวกกระบวนการทำงานของภาครัฐ

กลยุทธ์ที่ 3 การปรับเปลี่ยนภาครัฐเป็นรัฐบาลดิจิทัลที่ใช้ข้อมูลในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาประเทศ : **กลยุทธ์ย่อย 3.1** ปรับเปลี่ยนข้อมูลภาครัฐทั้งหมดให้เป็นดิจิทัล **กลยุทธ์ย่อย 3.2** ปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานภาครัฐเป็นดิจิทัล

กลยุทธ์ที่ 4 การสร้างระบบบริหารภาครัฐที่ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนและพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะที่จำเป็นในการบริการภาครัฐดิจิทัล และปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบมาตรการภาครัฐให้เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ : **กลยุทธ์ย่อย 4.2** ยกเลิกกฎหมายที่ขัดขวางการพัฒนาและพัฒนากฎหมายที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ

(20) การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ

เป้าหมาย
1. บริการของรัฐบาลมีประสิทธิภาพและมีความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ
2. ภาครัฐมีการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ ด้วยการนำนวัตกรรมเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้

แผนย่อย
1. การพัฒนาบริการประชาชน
2. การบริหารจัดการการเงินการคลัง
3. การปรับสมดุลภาครัฐ
4. การพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ
5. การสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ

เป้าหมายของแผนย่อยที่ 1 บริการภาครัฐที่ปรับเปลี่ยนเป็นดิจิทัลเพิ่มขึ้น

ระดับที่ 3

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ. 2561 - 2580) (แผน DE) ปรากฏวันที่ 11 เมษายน 2562

ภูมิทัศน์ดิจิทัลของประเทศไทย (Thailand Digital Landscape)
ระยะที่ 1 (1-6 เดือน) Digital Foundation
ระยะที่ 2 (5 ปี) Digital Thailand I : Inclusion
ระยะที่ 3 (10 ปี) Digital Thailand II : Transformation
ระยะที่ 4 (10-20ปี) Global Digital : Leadership

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลประสิทธิภาพสูง ให้ครอบคลุมทั่วประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : สร้างสังคมคุณภาพที่ก้าวไกลเท่าเทียมด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

ยุทธศาสตร์ที่ 4 : ปรับเปลี่ยนภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล มุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในกระบวนการทำงานและการให้บริการภาครัฐ เพื่อให้เกิดการปฏิรูปกระบวนการทำงานและขั้นตอนการให้บริการ ให้มีประสิทธิภาพ ทุกต้องรวดเร็ว อำนาจความและตกให้ผู้ใช้งาน

เป้าหมายที่ 4 ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ 4.1 มีโครงข่ายดิจิทัลที่ครอบคลุมทั่วประเทศ 4.2 มีระบบบริการดิจิทัลให้บริการ

แผนงานที่ 3 จัดทำนโยบายและแผนบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐาน คลื่นความถี่ (Refarm and Release) และทบทวนระบบเทคโนโลยีในประเทศไทยที่เกี่ยวข้อง

เป้าหมายที่ 1 ประชาชนทุกกลุ่มโดยเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลได้โดยไม่มีข้อจำกัดด้านพื้นที่ ด้านเวลา และด้านภาษา

แผนงานที่ 1 สร้างโอกาสและความเท่าเทียมในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มผู้พิการ กลุ่มผู้ด้อยโอกาสในพื้นที่ห่างไกล

เป้าหมายที่ 1 บริการภาครัฐตอบสนองประชาชน ผู้ประกอบการทุกภาคส่วนได้อย่างรวดเร็ว และแม่นยำ

แผนงานที่ 1.3 พัฒนาระบบสนับสนุนการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พัฒนาระบบสนับสนุนการสมัครขอใบอนุญาต หรือขอวีซ่าอัตโนมัติ มีมาตรการอื่นแทนการอนุญาต

สำนักนโยบายและวิชาการกระจายเสียงและโทรทัศน์ (วส.)

ส่วนที่ ๒

หลักการพื้นฐาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ ในช่วงแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ ๓

๑. วิสัยทัศน์

ยกระดับกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์สู่มาตรฐานสากล เพื่อสร้างการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน

๒. พันธกิจ

๑) จัดสรรทรัพยากรสื่อสารอย่างโปร่งใส เป็นธรรม เพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชน ความมั่นคงของรัฐ และประโยชน์สาธารณะ ครอบคลุมในทุกมิติ

๒) กำกับดูแลให้มีประสิทธิภาพและครอบคลุมทุกมิติบนพื้นฐานการแข่งขันเสรี เป็นธรรม และมาตรฐานจริยธรรม

๓) ส่งเสริมกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ของไทยให้เป็นพื้นที่สาธารณะที่น่าเชื่อถือ ภายใต้ระบบนิเวศของอุตสาหกรรมที่มีพลวัต และคุ้มครองประชาชนให้ได้รับบริการที่มีคุณภาพ

๔) ส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชนในการสื่อสารและเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่หลากหลาย และมีคุณภาพอย่างเท่าเทียม

๕) ขับเคลื่อนการเปลี่ยนผ่านอุตสาหกรรมกระจายเสียงและโทรทัศน์สู่ระบบนิเวศทางการสื่อสารดิจิทัลที่ยั่งยืน

๓. เป้าประสงค์

แผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๙ – ๒๕๗๓) กำหนดเป้าประสงค์ในการพัฒนากิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ระยะ ๕ ปี ดังนี้

๑) ทุกภาคส่วนในสังคมได้รับประโยชน์จากการบริหารคลื่นความถี่ในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์อย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับเทคโนโลยีในอนาคต และมีการพิจารณาอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ด้วยความโปร่งใส และเกิดการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรม

๒) ผู้ประกอบกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์สามารถแข่งขันได้อย่างเสรีและเป็นธรรม ภายใต้กฎกติกาและแนวทางการกำกับดูแลที่ยืดหยุ่น สอดคล้อง เหมาะสมกับภูมิทัศน์สื่อ และเอื้ออำนวยต่อการพัฒนากิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ และอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง

๓) อุตสาหกรรมกระจายเสียงและโทรทัศน์ ผู้ประกอบกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ผู้ผลิตรายการ รวมถึงผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อสารมวลชน ได้รับการส่งเสริม พัฒนาคุณภาพ ได้มาตรฐานสากล บนพื้นฐานของจริยธรรม และมีความเข้มแข็ง ตลอดจนสนับสนุนการเพิ่มศักยภาพการประกอบกิจการอย่างยั่งยืน เพื่อร่วมสร้างสรรค์ สังคมให้มีคุณภาพ และช่วยพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

๔) ประชาชนได้รับบริการกระจายเสียงและบริการโทรทัศน์ด้วยคุณภาพที่ดี ค่าบริการที่เป็นธรรม และได้รับการคุ้มครองมิให้ถูกเอาเปรียบจากผู้ประกอบกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ตลอดจนมีสิทธิเสรีภาพในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างทั่วถึง เท่าเทียม

ส่วนที่ ๓

ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเพิ่มศักยภาพการบริหารคลื่นความถี่ในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ให้มีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับเทคโนโลยีในอนาคต และพัฒนาการอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ของไทย เพื่อให้สามารถแข่งขันได้อย่างเสรีและเป็นธรรม

มุ่งเน้นให้เกิดการบริหารคลื่นความถี่อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความต้องการและพัฒนาการทางเทคโนโลยี สามารถรองรับภูมิทัศน์สื่อกระจายเสียงและโทรทัศน์ที่หลอมรวม เกิดการแข่งขันอย่างเสรีภายใต้กฎกติกาที่เป็นธรรม และมีการพิจารณาอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ด้วยความโปร่งใส สอดคล้องกับบริบทของภูมิทัศน์สื่อที่มีพลวัต

เป้าหมายของยุทธศาสตร์

๑. การบริหารคลื่นความถี่ในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ให้สอดคล้องกับความต้องการและพัฒนาการทางเทคโนโลยี และสามารถรองรับภูมิทัศน์สื่อกระจายเสียงและโทรทัศน์ที่หลอมรวมตลอดจนการบูรณาการการใช้คลื่นความถี่อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. สนับสนุนให้เกิดการปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมกระจายเสียงและโทรทัศน์ให้สอดคล้องกับบริบทของภูมิทัศน์สื่อที่มีพลวัต

ตัวชี้วัด

๑. มีแผนที่นำทางการบริหารจัดการคลื่นความถี่ (spectrum roadmap) ในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ภายใน ๒ ปี ที่สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งการใช้คลื่นความถี่และการบริหารจัดการโครงข่ายอย่างมีประสิทธิภาพ

๒. มีหลักเกณฑ์การอนุญาตใช้งานคลื่นความถี่สำหรับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงในระบบดิจิทัล รวมทั้งจัดให้มีการอนุญาตประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงในระบบดิจิทัล

๓. มีการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงระบบเอฟเอ็ม กิจการกระจายเสียงระบบเอเอ็ม และกิจการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล

๔. มีหลักเกณฑ์การอนุญาตประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ เครื่องวิทยุคมนาคม และอุปกรณ์ในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ให้สอดคล้องกับบริบทของภูมิทัศน์สื่อที่มีพลวัต

๕. มี (ร่าง) กฎหมายในระดับพระราชบัญญัติที่ใช้ในการกำกับดูแลกิจการสื่อสาร เพื่อรองรับการปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมกระจายเสียงและโทรทัศน์ให้สอดคล้องกับบริบทของภูมิทัศน์สื่อที่มีพลวัต

๖. มีหลักเกณฑ์การอนุญาตการประกอบกิจการเพื่อให้บริการภาพและเสียงผ่านระบบอินเทอร์เน็ต

แนวทางการดำเนินงาน

๑. ศึกษาและวิเคราะห์ผลกระทบกรณีมีการนำคลื่นความถี่ที่มีการใช้งานในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ไปใช้ในกิจการโทรคมนาคม
๒. จัดทำแผนที่นำทางการบริหารจัดการคลื่นความถี่ (spectrum roadmap) ในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ภายใน ๒ ปี ที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางเทคโนโลยีและระบบนิเวศอุตสาหกรรมรองรับภูมิทัศน์สื่อที่หลอมรวม
๓. จัดทำหลักเกณฑ์การอนุญาตใช้งานคลื่นความถี่สำหรับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงในระบบดิจิทัล และประกาศเชิญชวนให้ยื่นขอรับใบอนุญาต เพื่อส่งเสริมให้มีการให้บริการและการเข้าถึงวิทยุกระจายเสียงในระบบดิจิทัลเพื่อเป็นบริการทางเลือก
๔. การพัฒนาหลักเกณฑ์เพื่อนำผู้ประกอบการกระจายเสียงและโทรทัศน์เข้าสู่ระบบการกำกับดูแลอย่างเท่าเทียม เสรีและเป็นธรรม สอดรับกับระบบนิเวศอุตสาหกรรม
๕. ผลักดันให้เกิดการพัฒนาและปรับปรุงกฎหมายในระดับพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรคลื่นความถี่และอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และประกอบกิจการ เพื่อให้เกิดการบริหารทรัพยากรคลื่นความถี่ในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ให้สอดคล้องกับความต้องการและพัฒนาการทางเทคโนโลยี และสามารถรองรับภูมิทัศน์สื่อกระจายเสียงและโทรทัศน์ที่หลอมรวม ตลอดจนการบูรณาการการใช้คลื่นความถี่อย่างมีประสิทธิภาพ และสนับสนุนให้เกิดการปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมกระจายเสียงและโทรทัศน์ให้สอดคล้องกับบริบทของภูมิทัศน์สื่อที่มีพลวัต
๖. จัดทำหลักเกณฑ์เพื่อใช้ในการจัดสรรคลื่นความถี่และการอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียง ระบบเอฟเอ็ม กิจการกระจายเสียงระบบเอเอ็ม และโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล
๗. จัดทำหลักเกณฑ์การอนุญาตการประกอบกิจการเพื่อให้บริการภาพและเสียงผ่านระบบอินเทอร์เน็ต

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การกำกับดูแลการประกอบกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ของไทย ให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาการสื่อสารสาธารณะ (Public Communication) และสามารถแข่งขันได้ภายใต้ภูมิทัศน์สื่อดิจิทัลที่มีพลวัต

มุ่งพัฒนากำกับดูแลการประกอบกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ของไทย ซึ่งกำลังเผชิญกับความท้าทายรอบด้านที่เกิดจากการพัฒนาด้านเทคโนโลยี โครงสร้างตลาด และพฤติกรรมผู้บริโภคที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็วอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งความเหลื่อมล้ำด้านกฎระเบียบ ซึ่งก่อให้เกิดข้อจำกัดในการแข่งขันของผู้ประกอบการเดิมที่อยู่ภายใต้กรอบการกำกับที่เข้มงวดกว่าผู้ให้บริการแพร่ภาพแพร่เสียงที่ยังไม่เข้าสู่ระบบการกำกับให้สามารถแข่งขันได้ภายใต้ภูมิทัศน์สื่อดิจิทัล โดยสร้างกรอบการกำกับดูแลที่ยืดหยุ่นยิ่งขึ้นบนพื้นฐานของข้อมูลเชิงประจักษ์ ผ่านการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นเพื่อให้เกิดการกำกับดูแลอย่างมีประสิทธิภาพ และมุ่งพัฒนากำกับดูแลการใช้งานคลื่นความถี่ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดเพื่อป้องกันมิให้เกิดการรบกวนกันภายหลังการนำผู้ประกอบการกระจายเสียงเข้าสู่ระบบใบอนุญาตอย่างเต็มรูปแบบแล้ว

เป้าหมายของยุทธศาสตร์

๑. สร้างกรอบการกำกับดูแลที่ยืดหยุ่นเอื้ออำนวยต่อการพัฒนากิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ และอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนลดความเหลื่อมล้ำด้านกฎระเบียบซึ่งก่อให้เกิดข้อจำกัดในการแข่งขัน
๒. สร้างกรอบแนวทางการกำกับดูแลการให้บริการภาพและเสียงผ่านระบบอินเทอร์เน็ต
๓. จัดให้มีกลไกการกำกับดูแลเนื้อหาด้วยนวัตกรรมทางเทคโนโลยีเพื่อกำกับและติดตามผู้ประกอบการกิจการกระจายเสียงได้อย่างครอบคลุมและทั่วถึงในทุกมิติ
๔. กำกับดูแลในลักษณะสร้างแรงจูงใจให้เกิดพฤติกรรมที่เหมาะสมและอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลเชิงประจักษ์
๕. พัฒนากลไกการติดตามและบริหารจัดการการนำเสนอเนื้อหาเชิงประเด็นหรือตามบริบททางสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อวงกว้างทางสังคม
๖. พัฒนาระบบการกำกับดูแลด้วยนวัตกรรมทางเทคโนโลยีเพื่อกำกับและติดตามประเมินคุณภาพเนื้อหาอย่างเป็นธรรมและโปร่งใส
๗. กำกับดูแลการใช้งานคลื่นความถี่ เครื่องวิทยุคมนาคม และอุปกรณ์ในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ เพื่อป้องกันการรบกวน
๘. กำกับดูแลเครื่องวิทยุคมนาคม อุปกรณ์ในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ เพื่อรองรับภูมิทัศน์สื่อดิจิทัลที่มีพลวัต เอื้ออำนวยให้เกิดการแข่งขันอย่างเท่าเทียม

ตัวชี้วัด

๑. มีการทบทวน ปรับปรุง หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวกับการกำกับดูแลด้านกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ การให้บริการภาพและเสียงผ่านระบบอินเทอร์เน็ตทุกมิติ ให้เกิดการกำกับดูแลที่ยืดหยุ่น เหมาะสมกับบริบทของอุตสาหกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อรองรับภูมิทัศน์สื่อดิจิทัลที่มีพลวัต

๒. มีแนวทางและระบบการกำกับดูแลเนื้อหาแบบ Real-time ด้วยนวัตกรรมทางเทคโนโลยีเพื่อกำกับและติดตามผู้ประกอบการกิจการกระจายเสียงทุกมิติครอบคลุมทุกพื้นที่การให้บริการ

๓. มีการพัฒนาระบบการสะสมเครดิตเชิงสังคมจากเนื้อหา (Content Credit) และพัฒนามาตรฐานในการปฏิบัติงาน (Standard Operating Procedures : SOPs) เพื่อกำกับดูแลเนื้อหาด้านกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ให้มีคุณภาพ ตรวจสอบได้ เท่าเทียม เป็นธรรมและโปร่งใส รวมถึงเนื้อหาที่ส่งผลกระทบต่อวงกว้างทางสังคม ผ่านกลไกการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้องร่วมกับการใช้นวัตกรรมทางเทคโนโลยี

๔. มีการพัฒนาระบบการตรวจสอบ เฝ้าระวัง และประเมินการใช้งานคลื่นความถี่ เครื่องวิทยุคมนาคม และอุปกรณ์ในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ด้วยนวัตกรรมทางเทคโนโลยีเพื่อป้องกันแก้ไขการรบกวนที่เกิดจากการใช้คลื่นความถี่

๕. มีหลักเกณฑ์การกำกับดูแลเครื่องวิทยุคมนาคม อุปกรณ์ในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ เพื่อรองรับภูมิทัศน์สื่อดิจิทัลที่มีพลวัต เอื้ออำนวยให้เกิดการแข่งขันอย่างเท่าเทียม

๖. เกิดความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการตระหนักถึงรากฐานของปัญหา ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง และแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นในอนาคตจากการนำเสนอเนื้อหาเชิงประเด็นหรือตามบริบททางสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อวงกว้างทางสังคม

แนวทางการดำเนินงาน

๑. กำกับดูแลเนื้อหาด้านกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ให้มีคุณภาพ ตรวจสอบได้ โดยใช้นวัตกรรมทางเทคโนโลยี และมีส่วนร่วมจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง
๒. ศึกษาผลกระทบจากการกำกับดูแลกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการอื่นที่เกี่ยวข้อง ทบทวน ปรับปรุง กฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการประกอบกิจการในทุกมิติ ตลอดจนพัฒนากฎระเบียบให้เหมาะสมกับขอบเขตตลาดใหม่ภายใต้ภูมิทัศน์สื่อที่เปลี่ยนแปลงไป
๓. กำกับดูแลการให้บริการภาพและเสียงผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ให้เหมาะสมกับขอบเขตตลาดใหม่ภายใต้ภูมิทัศน์สื่อที่เปลี่ยนแปลงไป
๔. ใช้ระบบการสะสมเครดิตเชิงสังคมจากเนื้อหา (Content Credit) ในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ เพื่อติดตามและประเมินคุณภาพเนื้อหาอย่างเป็นธรรมและโปร่งใส
๕. ตรวจสอบและรับรองรายงานผลการทดสอบการแพร่แปลงปลอมของสถานีวิทยุกระจายเสียงระบบเอฟเอ็ม และตรวจสอบและรับรองมาตรฐานทางเทคนิคเครื่องวิทยุคมนาคม และอุปกรณ์ในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ โดยใช้นวัตกรรมทางเทคโนโลยี
๖. กำหนดมาตรฐานและลักษณะพึงประสงค์ทางด้านเทคนิคในกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการวิทยุคมนาคม ให้รองรับภูมิทัศน์สื่อดิจิทัลที่มีพลวัต
๗. กำหนดหลักเกณฑ์แนวทางการกำกับดูแลเครื่องวิทยุคมนาคม อุปกรณ์ในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์เพื่อรองรับภูมิทัศน์สื่อดิจิทัลที่มีพลวัต เอื้ออำนวยให้เกิดการแข่งขันอย่างเท่าเทียม
๘. ยกกระตบการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยองค์รจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการฯ กฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ และกฎหมายว่าด้วยวิทยุคมนาคม ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การส่งเสริมกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ของไทยให้เป็นพื้นที่สาธารณะที่เข้าถึงได้อย่างทั่วถึง มีความน่าเชื่อถือ ได้มาตรฐานสากล ภายใต้ภูมิทัศน์สื่อดิจิทัลที่มีพลวัต

มุ่งส่งเสริมการประกอบการกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ของไทย ให้เป็นพื้นที่สาธารณะทางการสื่อสารที่มีการใช้เสรีภาพในการแสดงออกอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมในประเด็นที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ ภายใต้ภูมิทัศน์สื่อดิจิทัลที่มีพลวัต มีความเข้มแข็งและได้มาตรฐานสากล โดยการพัฒนาศักยภาพในการประกอบกิจการอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง และวางรากฐานโครงสร้างพื้นฐานของการบริการกระจายเสียงและบริการโทรทัศน์ ให้รองรับเทคโนโลยีดิจิทัล ครอบคลุมในมิติต่างๆ ทั้งช่องทางการเข้าถึง เนื้อหา ผู้ประกอบการและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง และผู้ชมผู้ฟังที่เป็นกลุ่มเปราะบาง เช่น คนพิการ เด็ก ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล รวมทั้งการดำเนินการเพื่อรองรับการสื่อสารในสถานการณ์ภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉินผ่านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์อย่างเป็นรูปธรรมให้สามารถรับมือกับสถานการณ์ต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

เป้าหมายของยุทธศาสตร์

๑. ส่งเสริมและพัฒนากิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ เพื่อนำไปสู่ภูมิทัศน์สื่อที่น่าเชื่อถือ (Trusted Media Landscape)
๒. ส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้ประกอบกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ใช้เสรีภาพในการแสดงออกอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมในประเด็นที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ
๓. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบกิจการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถปรับตัวให้เข้ากับเทคโนโลยี สภาพแวดล้อม และพฤติกรรมของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไปภายใต้ภูมิทัศน์สื่อดิจิทัลที่มีพลวัต
๔. ส่งเสริมและพัฒนาด้านเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มช่องทางการเข้าถึงกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ของประชาชน รวมถึงกลุ่มเปราะบาง เช่น คนพิการ เด็ก ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส อย่างเท่าเทียมและทั่วถึง
๕. ส่งเสริมการผลิตและเผยแพร่เนื้อหาที่ได้มาตรฐาน เนื้อหาเชิงสังคม (Content Credit) เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ รองรับนิเวศทางการสื่อสารดิจิทัลที่ยั่งยืน
๖. ส่งเสริมและพัฒนาด้านเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มช่องทางการเผยแพร่เนื้อหา
๗. ส่งเสริมให้มีการแจ้งเตือนภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉินในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

ตัวชี้วัด

๑. มีแผนและกำหนดยุทธศาสตร์ในการส่งเสริมและพัฒนากิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ให้ครอบคลุมด้านเทคโนโลยี ด้านช่องทางการเข้าถึง ด้านการผลิตเนื้อหา ด้านการพัฒนาบุคลากรในกิจการและผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งด้านผู้ชมผู้ฟังที่เป็นกลุ่มเปราะบาง

๒. ความสำเร็จของการส่งเสริมและพัฒนากิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ เพื่อนำไปสู่ภูมิทัศน์สื่อที่น่าเชื่อถือ (Trusted Media Landscape) เท่าทันข่าวลวง ข้อมูลบิดเบือน และมีการดำเนินการภายใต้มาตรฐานจริยธรรมสื่อ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

๓. มีระบบแจ้งเตือนภัยพิบัติและเหตุฉุกเฉิน (Emergency Warning System: EWS) ผ่านโครงข่ายโทรทัศน์ภาคพื้นดินและโครงข่ายกระจายเสียงในระบบดิจิทัลที่พร้อมใช้งาน และมีแนวทางการแจ้งเตือนภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉินในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พร้อมการกำกับดูแลตรวจสอบการแจ้งเตือนภัย

แนวทางการดำเนินงาน

๑. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีบริการกระจายเสียงและบริการโทรทัศน์ ในช่องทางที่หลากหลาย
๒. ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ให้ใช้เสรีภาพในการแสดงออกอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมในประเด็นที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ มีศักยภาพสอดคล้องกับเทคโนโลยีและภูมิทัศน์สื่อดิจิทัลที่มีพลวัต รู้เท่าทันข่าวลวง ข้อมูลบิดเบือน ตลอดจนประกอบวิชาชีพบนมาตรฐานทางจริยธรรม
๓. กำหนดแนวทางการประเมินสถานีวิทยุกระจายเสียงที่มีคุณภาพ
๔. ส่งเสริมให้มีระบบการวัดความนิยมในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์
๕. มีแนวทางและการดำเนินการประเมินคุณภาพเนื้อหาผ่านระบบมาตรฐานเนื้อหาเชิงสังคม (Content Credit) เพื่อใช้ส่งเสริมการผลิตและการเผยแพร่เนื้อหาที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง
๖. ส่งเสริมให้ผู้ประกอบกิจการและผู้ที่เกี่ยวข้องผลิตและเผยแพร่เนื้อหาที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม

๗. ส่งเสริมชุมชนที่มีความพร้อมในการเป็นผู้รับอนุญาต และสนับสนุนผู้ประกอบการบริการชุมชนที่มีคุณภาพ ให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน
๘. ส่งเสริมกลไกการกำกับดูแลกันเองภายใต้มาตรฐานจริยธรรมร่วมกับองค์กรวิชาชีพที่จัดแจ้งกับสำนักงาน กสทช.
๙. ส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรม เทคโนโลยี และบุคลากร เพื่ออำนวยความสะดวกในการเข้าถึงบริการ โทรทัศน์สำหรับผู้ชมผู้ฟังที่เป็นกลุ่มเปราะบาง
๑๐. ส่งเสริมให้เกิดบริการกระจายเสียงและโทรทัศน์ในช่องทางที่หลากหลาย โดยพัฒนาแพลตฟอร์มออนไลน์ สำหรับโทรทัศน์ภาคพื้นดิน และวิทยุกระจายเสียง (Television and Audio National streaming platform)
๑๑. ส่งเสริมให้เกิดขึ้นแบบกระจายข่าวในกิจการวิทยุกระจายเสียงด้วยนวัตกรรมทางเทคโนโลยี
๑๒. ส่งเสริมให้มีการแจ้งเตือนภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉินด้วยระบบ Emergency Warning System (EWS) ผ่านโครงข่ายโทรทัศน์ภาคพื้นดินและโครงข่ายกระจายเสียงในระบบดิจิทัลที่พร้อมใช้งาน และมี แนวทางการแจ้งเตือนภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉินในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พร้อมการกำกับดูแลตรวจสอบการแจ้งเตือนภัย
๑๓. ศึกษาและวิเคราะห์เพื่อกำหนดแนวทางการกำหนดสัดส่วนเนื้อหาที่ผลิตโดยผู้ประกอบการไทย (Local Content Quota) เพื่อส่งเสริมการแข่งขันและพัฒนาอุตสาหกรรมการผลิตรายการ ภายในประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การยกระดับการคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์และการคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพของประชาชนให้เข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มุ่งยกระดับการคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ให้ได้รับบริการที่มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ รวดเร็ว ถูกต้องและเป็นธรรม และกำกับดูแลการประกอบกิจการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขการอนุญาตที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้ใช้บริการ และที่เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล รวมทั้งคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพของประชาชนให้เข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงความ หลากหลาย พหุนิยมในการสื่อสารในมิติต่างๆ อาทิ ชาติพันธุ์ ความพิการ เพศสภาพ ความหลากหลายทางชนชั้น ความหลากหลายทางวัฒนธรรม พื้นที่ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส เป็นต้น และส่งเสริมทักษะและสมรรถนะทางดิจิทัล (Digital Literacy) ให้กลุ่มเหล่านั้นด้วย

เป้าหมายของยุทธศาสตร์

๑. ส่งเสริมการพัฒนาความรู้และทักษะของประชาชนในการใช้ประโยชน์จากกิจการกระจายเสียงและกิจการ โทรทัศน์ทั้งสื่อสารสนเทศและสื่อดิจิทัลอย่างรู้เท่าทัน (Media Information and Digital Literacy : MIDL) และสร้างการรับรู้และเท่าทัน ภายใต้ภูมิทัศน์สื่อดิจิทัล และสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับข่าวลวง ข้อมูล บิดเบือน (Disinformation) และเนื้อหาที่เป็นภัย ที่เผยแพร่ในแพลตฟอร์มการสื่อสารต่างๆ
๒. สร้างการตระหนักรู้ด้านสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ยกเว้นเครือข่ายการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคใน กิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ให้สอดคล้องกับภูมิทัศน์สื่อที่มีพลวัต
๓. ยกระดับการคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ให้ได้รับบริการที่มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ รวดเร็ว ถูกต้องและเป็นธรรม

ตัวชี้วัด

๑. ความสำเร็จของการพัฒนาความรู้และทักษะของผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมายในการใช้ประโยชน์จากกิจกรรมกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ทั้งสื่อสารสนเทศและสื่อดิจิทัลอย่างรู้เท่าทัน (Media Information and Digital Literacy : MIDL) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

๒. ความสำเร็จของการส่งเสริมให้ประชาชนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ทางดิจิทัลได้อย่างหลากหลายเท่าเทียม และรู้เท่าทัน รวมทั้งส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของของคณพิการ และคนด้อยโอกาส ให้เข้าถึงหรือรับรู้ และใช้ประโยชน์จากเนื้อหาในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ได้อย่างเสมอภาค ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

๓. มีการทบทวนและปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ประกาศ หลักเกณฑ์ และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับระบบนิเวศของภูมิทัศน์สื่อที่มีพลวัตเพื่อเป็นการยกระดับกระบวนการคุ้มครองผู้บริโภคให้ทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในปัจจุบัน

๔. มีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้เพื่อยกระดับการบังคับใช้กฎหมายและกระบวนการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับการกระทำที่เป็นการเอาเปรียบผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

แนวทางการดำเนินงาน

๑. ขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้บันทึกข้อตกลงความร่วมมือด้านการส่งเสริมให้ประชาชนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ทางดิจิทัลได้อย่างหลากหลายเท่าเทียม และรู้เท่าทัน รวมถึงส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของคณพิการ และคนด้อยโอกาส ให้เข้าถึงหรือรับรู้ และใช้ประโยชน์จากเนื้อหาในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ได้อย่างเสมอภาค พร้อมทั้งยกระดับเครือข่ายการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์
๒. ทบทวนและปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ประกาศ หลักเกณฑ์ และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับระบบนิเวศของภูมิทัศน์สื่อที่มีพลวัตเพื่อเป็นการยกระดับกระบวนการคุ้มครองผู้บริโภคให้ทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในปัจจุบัน
๓. ศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายด้านคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ หรือการส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชนในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์เพื่อให้เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทอุตสาหกรรม
๔. ยกระดับการบังคับใช้กฎหมายและกระบวนการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับการกระทำที่เป็นการเอาเปรียบผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ รวมถึงนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของอุตสาหกรรม
๕. ส่งเสริมทักษะและเพิ่มสมรรถนะดิจิทัลให้กับประชาชน ผู้บริโภค เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันในการใช้เทคโนโลยีและสื่ออย่างรู้เท่าทัน มีจริยธรรม และสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและสื่ออย่างปลอดภัยและสร้างสรรค์

ส่วนที่ ๔
การขับเคลื่อนและติดตามประเมินผล
แผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๙ – ๒๕๗๓)

เพื่อให้การนำแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๙ – ๒๕๗๓) ไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถติดตามและประเมินผลความสำเร็จได้ จึงกำหนดแนวทางปฏิบัติและการประเมินผลไว้ ดังนี้

๑. ให้ กสทช. นำแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ไปสู่การปฏิบัติ โดยให้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการของสำนักงาน กสทช.

๒. ให้ กสทช. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

ภาคผนวก

อภิธานศัพท์

กิจการกระจายเสียง	การให้บริการกระจายเสียง ด้วยการนำ รวบรวม ดัดแปลง หรือแก้ไข และส่งเนื้อหาไปยังผู้ใช้บริการเพื่อให้สามารถเข้าถึงด้วยการรับฟังเนื้อหานั้นได้ ไม่ว่าจะส่งโดยผ่านระบบคลื่นความถี่ ระบบสาย ระบบแสง ระบบแม่เหล็กไฟฟ้า หรือระบบอินเทอร์เน็ต หรือระบบอื่นระบบใดระบบหนึ่ง หรือหลายระบบรวมกัน จากจุดใดในราชอาณาจักร หรือจากจุดใดนอกราชอาณาจักรที่มีจุดเชื่อมโยงอย่างน้อยหนึ่งจุดในราชอาณาจักร โดยผู้ใช้บริการสามารถรับเนื้อหานั้นได้ในราชอาณาจักรด้วยอุปกรณ์รับ หรือกิจการอื่นทำนองเดียวกันที่ กสทช. กำหนดให้เป็นกิจการกระจายเสียง
กิจการโทรทัศน์	การให้บริการโทรทัศน์ ด้วยการนำ รวบรวม ดัดแปลง หรือแก้ไข และส่งเนื้อหาไปยังผู้ใช้บริการเพื่อให้สามารถเข้าถึงด้วยการรับชมและฟังเนื้อหานั้นได้ ไม่ว่าจะส่งโดยผ่านระบบคลื่นความถี่ ระบบสาย ระบบแสง ระบบแม่เหล็กไฟฟ้า หรือระบบอินเทอร์เน็ตหรือระบบอื่นระบบใดระบบหนึ่ง หรือหลายระบบรวมกัน จากจุดใดในราชอาณาจักร หรือจากจุดใดนอกราชอาณาจักรที่มีจุดเชื่อมโยงอย่างน้อยหนึ่งจุดในราชอาณาจักร โดยผู้ใช้บริการสามารถรับเนื้อหานั้นได้ในราชอาณาจักรด้วยอุปกรณ์รับ หรือกิจการอื่นทำนองเดียวกันที่ กสทช. กำหนดให้เป็นกิจการโทรทัศน์
เนื้อหา	ตัวอักษร ภาพ แสง เสียง เครื่องหมาย หรือสิ่งอื่นทำนองเดียวกัน ที่สื่อความหมายได้ ไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบรายการเพื่อเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร หรือความรู้ หรือเพื่อความบันเทิง รูปแบบโฆษณา หรือรูปแบบอื่นใด
โฆษณา	โฆษณาตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค หรือการกระทำไม่ว่าด้วยวิธีการใด ๆ ให้ประชาชนได้เห็นหรือรับทราบสรรพคุณ คุณประโยชน์ หรือคุณภาพของสินค้าหรือบริการเพื่อประโยชน์ในการแสวงหากำไรในทางธุรกิจ โดยให้หมายความรวมถึงการโฆษณาตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยการกำกับดูแลการโฆษณาที่คณะกรรมการประกาศกำหนด